

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ต้นฉบับ
MASTER

เป็นโรงพยาบาลตติยภูมิอย่างมีมาตรฐานในปี 2020

วิธีปฏิบัติงาน
(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด
หมายเลขเอกสาร WI-REH01-007 จำนวนหน้าทั้งหมด 7 หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน	<i>[Signature]</i>	๑๕ พ.ค. ๒๕๕๙
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	<i>[Signature]</i>	๑๕ พ.ค. ๒๕๕๙
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	<i>[Signature]</i>	๑๕ พ.ค. ๒๕๕๙

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

FM-DCC01-003:Rev.00

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ส่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-REH01-007

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : ๑...พ.ค. ๒๕๕๘

หน้า
1/7

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้บริการทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูในการบำบัดรักษา ป้องกัน ฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย ผู้พิการด้วยวิธีทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัดในผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในที่นอนรักษาตัวใน โรงพยาบาลได้อย่างเหมาะสมมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขต

1. สำหรับการให้บริการผู้ป่วยนอก
2. สำหรับการให้บริการผู้ป่วยใน

3. นิยามศัพท์

3.1 งานเวชศาสตร์ฟื้นฟู คือการบริการทางการแพทย์ชนิดหนึ่ง โดยใช้บุคลากรที่เกี่ยวข้องจากหลายๆสาขา เช่น แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมกายภาพบำบัด ช่างกายอุปกรณ์ เป็นต้น ร่วมกันให้การรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้วยวิธีการต่างๆ ตามสาขาวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันภาวะแทรกซ้อนหรือการกลับเป็นซ้ำให้กับบุคคลทั่วไป และส่งเสริมศักยภาพที่เหลืออยู่ของผู้ป่วย ผู้พิการ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมได้ เพื่อให้เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคมให้น้อยที่สุด

3.2 การรักษาทางกายภาพบำบัด คือวิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการตรวจประเมิน การวินิจฉัย และการบำบัดรักษาความบกพร่องของร่างกายซึ่งเกิดเนื่องจากภาวะของโรคหรือภาวะเคลื่อนไหวที่ไม่ปกติ การป้องกัน การแก้ไขและฟื้นฟู ความเสื่อมสภาพ ความพิการของร่างกาย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพร่างกาย จิตใจ ด้วยท่าทางวิธีการทางกายภาพบำบัด หรือการใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่รัฐมนตรีประกาศ โดยคำแนะนำของกรรมการให้เป็นเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ทางกายภาพบำบัด (พ.ร.บ. วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2551)

3.3 การส่งปรึกษาแผนกอื่น คือ การส่งปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูผู้ป่วยแบบองค์รวม เพื่อประสิทธิผลในการดูแลผู้ป่วยสูงสุด เช่น คลินิกผู้สูงอายุ คลินิกกระดูกและข้อ

3.4 การให้การรักษาดูแลด้วยวิธีอื่น คือ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูให้การรักษาโดยใช้ยา การฝังเข็ม การฉีดยาลดอาการเกร็ง หรือ การให้คำแนะนำไปปฏิบัติเองที่บ้าน เป็นต้น

3.5 การให้บริการผู้ป่วยนอก คือ การตรวจประเมินและให้การบำบัดรักษาทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู กับผู้ที่ไม่ได้นอนในโรงพยาบาลและมารักษาตัวเป็นครั้งๆ ในวันและเวลาราชการ ดังนี้

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ส่งคุณธรรมได้ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-REH01-007

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ ๑๕ พ.ค. ๒๕๕๘

หน้า
2/7

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด

3. นิยามศัพท์ (ต่อ)

3.5.1 การออกตรวจของแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู ทุกวันพุธ,ศุกร์ เวลา 8.30 – 12.00 ปิดรับบัตร 11.00 น.

3.5.2 การบริการทางกายภาพบำบัด

- คลินิกรุ่งอรุณ เวลา 6.30 – 8.00 น. ทุกวันทำการ
- เวลา 8.00 – 12.00 น. ปิดรับบัตรเวลา 11.00 น.
- และเวลา 13.00 – 16.00น. ปิดรับบัตรเวลา 14.30 น.

3.6 การให้บริการผู้ป่วยใน คือ การให้บริการทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูกับผู้ที่นอนรักษาตัวในโรงพยาบาลในวัน-เวลา
ราชการตั้งแต่เวลา 8.00 – 16.00 น. ปิดพักเที่ยง 12.00 – 13.00 น.

4. หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู คือ แพทย์ผู้ทำการตรวจวินิจฉัยโรค ประเมิน รักษา ฟื้นฟูสภาพร่างกาย ส่งเสริมสุขภาพ
และป้องกันการเป็นซ้ำหรือภาวะแทรกซ้อนแก่ ผู้ป่วย ผู้พิการ หรือเสื่อมสมรรถภาพทางกายด้วยวิธีการ ใช้อา การทำหัตถการ
การใช้เครื่องมือ การออกกำลังกายจำเพาะ การให้คำแนะนำทางกายภาพ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือหรือทดแทนเป็นต้น หรือการ
ส่งปรึกษาแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่น เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม

พยาบาลผู้ป่วยนอกมีหน้าที่ประสานผู้ป่วยให้มาติดต่อที่กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟูภายหลังที่แพทย์ทั่วไป/แพทย์
เฉพาะทางแผนกต่างๆส่งปรึกษาทางเวชกรรมฟื้นฟู

พยาบาลผู้ป่วยในมีหน้าที่ส่งใบปรึกษาเวชกรรมฟื้นฟูภายหลังที่แพทย์ทั่วไป / แพทย์เฉพาะทางแผนก
ต่างๆ ส่งปรึกษาทางเวชกรรมฟื้นฟู ร่วมกับสงรายชื่อผู้ป่วยและ/หรือส่งรักษาทางกายภาพบำบัดต่อเนื่อง ลงระบบคอมพิวเตอร์
โรงพยาบาล ก่อนเวลา 11.00 น.

นักกายภาพบำบัดมีหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย ประเมินผลการตรวจวางแผนการรักษา ให้การรักษาและ
ประเมินผลการรักษา โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาของผู้ป่วย พร้อมบันทึกข้อมูลของผู้ป่วยใน ใบแจ้งสิทธิเพื่อส่งเก็บประวัติใน
คอมพิวเตอร์ หรือบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ระบบ โรงพยาบาล

เจ้าหน้าที่ประจำจุดลงทะเบียน มีหน้าที่ ลงทะเบียนผู้ป่วย ออกใบนัดพบแพทย์ ออกใบนัดทางกายภาพบำบัด
บันทึกหัตถการการรักษาลงในคอมพิวเตอร์ตามที่นักกายภาพบำบัดระบุ และให้คำแนะนำขั้นตอนการมารับบริการของกลุ่มงาน
เวชกรรมฟื้นฟู

เจ้าหน้าที่ประจำจุดให้บริการ มีหน้าที่ เรียกผู้ป่วยตามลำดับการรักษาทางกายภาพบำบัด ช่วยนักกายภาพบำบัด
ให้บริการผู้ป่วยตามแผนการรักษา ตรวจเช็ค เก็บทำความสะอาดอุปกรณ์และเครื่องมือทางกายภาพบำบัด

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. สังกัดกรมใต้ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-REH01-007

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00

วันที่บังคับใช้ : ๑๕...พ.ค. ๒๕๕๘

หน้า
3/7

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. เครื่องปริ้นเตอร์
3. เครื่องมือและอุปกรณ์ทางกายภาพ

6. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	ขั้นตอนรายละเอียด	ตัวชี้วัด กระบวนการ	เอกสารอ้างอิง
	<p>ผู้ป่วยที่ต้องการตรวจทาง เวชศาสตร์ฟื้นฟู</p>	<p>แพทย์ผู้เกี่ยวข้อง/ ทั่วไป ส่งปรึกษา เวชกรรมฟื้นฟู</p> <p>ผู้ป่วยได้รับการ ส่งปรึกษาจาก โรงพยาบาลอื่น</p>		
เจ้าหน้าที่ ประจำจุด ลงทะเบียน	<p>คัดกรองเบื้องต้น</p> <p>พบแพทย์ ตามนัด</p> <p>พบแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู</p>	<p>- ผู้ป่วยตรวจสอบสิทธิที่ห้องบัตร</p> <p>- ยื่นเอกสารที่จุดลงทะเบียน</p> <p>- แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูลงตรวจทุกวัน พุธ,ศุกร์ เวลา 8.30 น. – 12.00 น. ปิดรับ บัตรเวลา 11.00 น.</p> <p>OLD : ผู้ป่วยเก่าเดิมที่มีใบนัดตรวจจาก แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูเพื่อพบแพทย์ตาม นัด</p> <p>NEW: กรณีที่ผู้ป่วยมาตรงวันที่แพทย์ ลงตรวจสามารถรอเข้าพบแพทย์ กรณีที่ผู้ป่วยมาติดต่อไม่ตรงวันที่แพทย์ ลงตรวจ เจ้าหน้าที่ประจำจุดลงทะเบียน จะออกใบนัดพบแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู</p>		<p>- ใบแจ้งสิทธิ</p> <p>- ใบส่งปรึกษา จากแผนกอื่น</p> <p>- ใบนัดพบ แพทย์</p>

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ฝั่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-REH01-007

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : ๑...๕...พ.ค. ๒๕๕๘

หน้า
4/7

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด

6. ขั้นตอนการปฏิบัติ (ต่อ)

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	ขั้นตอนรายละเอียด	ตัวชี้วัด กระบวนการ	เอกสารอ้างอิง
แพทย์เวช ศาสตร์ฟื้นฟู	<p>YES</p> <p>NO</p> <p>ส่งทำ กายภาพบำบัด</p> <p>NO</p> <p>ส่งปรึกษา แพทย์ แผนกอื่น/ส่ง ต่อรพ.อื่น</p> <p>ให้การรักษาโดยวิธีการอื่น</p>	<p>- แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูตรวจประเมิน/ สั่งการรักษาและนัดตรวจติดตามการ รักษา</p> <p>NO - แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูส่งปรึกษา แพทย์แผนกอื่นหรือส่งต่อโรงพยาบาล อื่น เพื่อการฟื้นฟูแบบองค์รวม</p> <p>- แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูให้การ บำบัดรักษาด้วยวิธีการอื่น เช่นการใช้ ยา การฝังเข็ม การให้คำแนะนำไป ปฏิบัติเองที่บ้าน ฯลฯ</p>	<p>- อัตราการความรู้ ความเข้าใจของ ผู้ป่วยและญาติที่มา สามารถทำตามคำ แนะและนำไป ปฏิบัติเองที่บ้านได้ ≥ 90%</p>	<p>- ใบแจ้งสิทธิ</p> <p>- ใบส่งปรึกษา ระหว่างแผนก</p> <p>- ใบส่งตัว</p> <p>- ใบสื่อสาร ภายในแผนก</p>

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ผังกรุงธนใต้ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-REH01-007

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ ๖...๕...111.A. ๒๕๕๕

หน้า
5/7

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด

6. ขั้นตอนการปฏิบัติ (ต่อ)

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	ขั้นตอนรายละเอียด	ตัวชี้วัด กระบวนการ	เอกสารอ้างอิง
นัก กายภาพบำบัด และเจ้าหน้าที่ ประจำจุด ให้บริการ	<pre> graph TD A[เข้ารับการรักษาตามนัด] --> B[บันทึกเหตุการณ์] </pre>	<ul style="list-style-type: none"> - Yes : นักกายภาพบำบัดตรวจประเมินผู้ป่วยด้วยกระบวนการทางกายภาพบำบัด ค้นหาปัญหา วางแผนการรักษา ร่วมกับ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู - ให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยตามวิธีทางกายภาพบำบัด - ประเมินอาการซ้ำหากมีอาการเปลี่ยนแปลง เช่น ปวดมากขึ้น อาการแย่ลงภายหลังการรักษา - ระบุ ICD9 โดยให้เจ้าหน้าที่ประจำจุดลงทะเบียนเป็นผู้บันทึกข้อมูลเหตุการณ์ในระบบคอมพิวเตอร์ - บันทึกการตรวจประเมินการรักษาในใบแจ้งสิทธิ/ระบบคอมพิวเตอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราที่ผู้ป่วยได้รับการรักษาในเวลาที่กำหนด (≤ 15 นาที) $\geq 90\%$ - อัตราการเกิดอาการเป็นลมหมดสติ ภาวะช็อกขณะเข้ารับบริการ (0 ครั้ง) - อัตราการรักษาผิดคน/ผิดข้าง/ผิดตำแหน่ง/ผิดหัตถการ $\leq 1\%$ - อัตราการเกิดกระดูกหัก/ข้อเคลื่อนจากการรักษา $\leq 1\%$ - อัตราการเกิดผิวหนังไหม้ แผลพุพองจากการรักษาด้วยเครื่องมือทางกายภาพบำบัด $\leq 1\%$ - อัตราการเกิดท่อช่วยหายใจเคลื่อนหลุดขณะรักษา (0 ครั้ง) - อัตราการเกิดพลัดตก หกล้มขณะรักษา $\leq 1\%$ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบแจ้งสิทธิ - ใบสื่อสารภายในแผนก

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ตั้งกรุงธนใต้ ภายใต้นปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

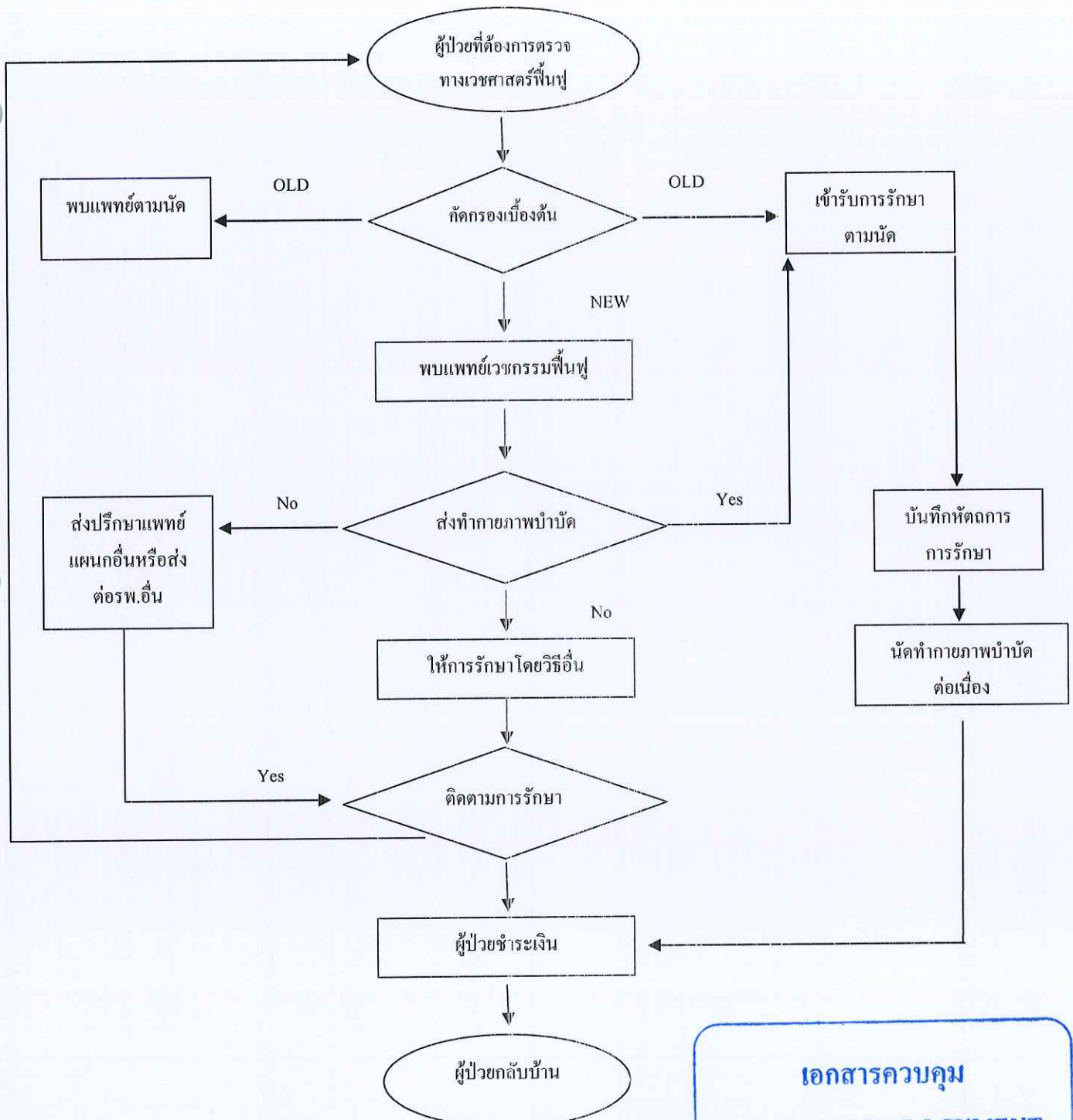
หมายเลขเอกสาร
WI-REH01-007

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : ...๑...๕... พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า
7/7

เรื่อง แนวทางปฏิบัติงานคลินิกเวชศาสตร์ฟื้นฟูและกายภาพบำบัด

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

